

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

Enhet 1

DOM
2015-11-12
Meddelad i
Uppsala

Mål nr
2954-15 E

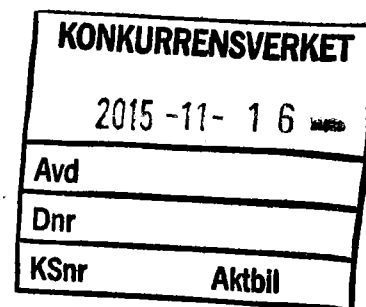
SÖKANDE

Rörfirma Sven Pettersson AB, 556942-1224
Lövparksvägen 9
737 30 Fagersta

MOTPARTER

1. Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund
Box 2
737 21 Fagersta

2. Radiator VVS AB, 556027-1065
Friledningsgatan 10
721 37 Västerås

SAKEN

Offentlig upphandling

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller delvis ansökan och förordnar att upphandlingen avseende ramavtal för VS-arbeten (beteckning 2015.171 055) inte får avslutas förrän rättelse skett på så sätt att ny anbudsutvärdering genomförs varvid anbudet från Radiator VVS AB inte ska beaktas. Ansökan i övrigt avslås.

BAKGRUND

Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund (NVK) har genomfört en upphandling avseende ramavtal för VS-arbeten med beteckningen 2015.171 055 (upphandlingen). Upphandlingen genomfördes med ett förenklat förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). I tilldelningsbeslut den 1 juni 2015 beslutades att ramavtal ska tecknas med tre entreprenörer; Vatten och Värme i Norberg AB, Radiator VVS AB och Rörfirma Sven Pettersson AB, i nu nämnd ordning. Ramavtalet innebär att Vatten och Värme i Norberg AB alltid tillfrågas först vid avrop av arbete. Om denne inte kan utföra arbetet för tillfället tillfrågas Radiator VVS AB och sedan Rörfirma Sven Pettersson AB.

YKANDEN M.M.

Rörfirma Sven Pettersson AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att anbudet från Vatten och Värme i Norberg AB och Radiator VVS AB förkastas.

Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. Vare sig Vatten och Värme i Norberg AB eller Radiator VVS AB har lämnat fullständigt anbud enligt förfrågan. Vatten och Värme i Norberg AB har i sitt anbud missat att ange en produkt, som inte heller är prissatt. Radiator VVS AB har i sitt anbud inte angett vilken produkt de har för avsikt att offerera. Den omständigheten att Vatten och Värme i Norbergs AB:s anbud, om Vatten och Värme i Norberg AB hade räknat med en bottenventil, inte skulle bli högre än bolagets är inte relevant eftersom Vatten och Värme i Norberg AB inte lämnat ett fullständigt anbud. Att Vatten och Värme i Norberg AB vid ett senare tillfälle uppgett att bottenventil ingår i anbudet är inte heller relevant då det är en efterhandskonstruktion.

NVK bestrider bolagets yrkande om rättelse vad gäller anbudet från Vatten och Värme i Norberg AB och överlämnar, utan egen inställning, till för-

valtningsrätten att avgöra om rättelse ska ske vad gäller anbudet från Radiator VVS AB.

NVK anför till stöd för sin inställning i huvudsak följande. Den aktuella upphandlingen avser ramavtal för VS-arbeten, dvs. löpande underhålls- och kompletteringsarbeten inom det fastighetsbestånd som NVK förvaltar åt Norbergs och Fagerstas kommuner. Av punkten AFB.31 i de administrativa föreskrifterna framgår att anbudet ska vara komplett och innehålla samtliga begärda uppgifter enligt bifogat anbudsformulär och prisbilaga anbudsformulär. Det vitsordas att Radiator VVS AB inte på någon punkt fyllt i kolumnen offererad produkt i prisformuläret. Mycket talar därför för att Radiator VVS AB:s anbud borde ha förkastats.

Vatten och Värme i Norberg AB har i enlighet med anbudsförfrågan fyllt i samtliga kolumner i prisbilagan. För kolumnen Tvättställ 570 x 435 mm, konsollmontage med bottenventil har Vatten och Värme i Norberg AB fyllt i artikelnummer 7606470. Det är riktigt, som bolaget anfört, att produkten enligt det artikelnumret inte innefattar bottenventil. Å andra sidan har det inte framstått som klart för anbudsgivarna att två artikelnummer skulle fyllas i under just denna position. Det var inte i någon annan av de 49 kolumnerna aktuellt att ange två artikelnummer. Vid en jämförelse mellan bolagets å-pris för tvättställ etc. och det å-pris som Vatten och Värme i Norberg AB lämnat visar det sig att det skiljer 193 kr och 57 öre. Om skillnaden multipliceras med utvärderingsmängden 45 st enheter blir summan 8 711 kr. Som framgår av prisbilagorna har bolaget lämnat ett totalt anbudspris för material på 280 588 kr och Vatten och Värme i Norberg AB ett totalt pris för material på 268 460 kr, dvs. en skillnad på 12 120 kr. När det gäller den totala utvärderingen har Vatten och Värme i Norberg AB lämnat ett totalt pris på 1 785 360 kr och bolaget ett totalt pris på 1 843 638 kr, dvs. en differens om 58 278 kr. Det skulle alltså krävas att Vatten och Värme i Norberg AB hade lämnat ett å-pris för tvättställ med bottenventil

som var mer än dubbelt så högt som det offererade 597 kr för att bolaget skulle ha lämnat det förmånligaste anbudet. Till detta kommer att Vatten och Värme i Norberg AB, med anledning av förfrågan till följd av överprövningen, bekräftat att priset för tvättställ innefattar bottenventil. Priset för en bottenventil utgör för övrigt en mindre del av kostnaden för ett tvättställ.

Sammanfattningsvis har Vatten och Värme i Norberg AB, liksom bolaget, redovisat offererade produkter under hela 49 positioner. Den omständighet att Vatten och Värme i Norberg AB på blott en av dessa 49 produkter redovisat ett i stället för två artikelnummer kan inte föranleda ingripande enligt LOU, särskilt som Vatten och Värme i Norberg AB bekräftat att priset innefattar även bottenventil. Därtill kan läggas att det förefaller osannolikt att Vatten och Värme i Norberg AB för tvättställ med bottenventil skulle ha lämnat ett drygt dubbelt så högt pris som offererade. Det föreligger därmed ingen skada i LOU:s mening.

Radiator VVS Aktiebolag har förelagts att yttra sig i målet men har inte hörts av.

DOMSKÄL

Förvaltningsrätten har att pröva om det finns skäl för att ingripa mot upphandlingen med anledning av vad bolaget har anfört.

Enligt 16 kap. 6 § LOU ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska den upphandlande myndigheten behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av likabehandlingsprincipen följer att den upphandlande myndigheten inte får efterge eller bortse från sådana skall-krav som uppställs i förfrågningsunderlaget. Krav som anges i förfrågningsunderlaget ska således vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna pröva anbudet. Den upphandlande myndigheten får inte heller ändra eller frånfalla uppställda krav, eftersom förfarandet då skulle bryta mot likabehandlingsprincipen och principen om öppet förfarande. Om den upphandlande myndigheten inte förkastar ett anbud som inte uppfyller ett eller flera obligatoriska krav kan förfarandet alltså strida mot likabehandlingsprincipen. För att myndigheten ska ha fog för att förkasta ett anbud bör dock det eller de krav som inte uppfyllts ha relevans i upphandlingen och vara av inte oväsentlig betydelse. I annat fall kan förfarande i stället komma att strida mot proportionalitetsprincipen (jfr. Kammarrätten i Stockholms dom den 28 augusti 2012 i mål nr 2391-12 och Kammarrätten i Sundsvalls dom den 20 april 2015 i mål nr 652-15).

Bolaget gör gällande att vare sig Vatten och Värme i Norberg AB eller Radiator VVS AB uppfyller i upphandlingen ställda skall-krav då Vatten och Värme i Norberg AB har missat att ange en produkt, som inte heller prissatts, och Radiator VVS AB inte har angett vilken produkt de har för avsikt att offerera.

Av förfrågningsunderlagets punkt AFB.31 framgår bl.a. att anbud ska vara komplett och innehålla samtliga begärda uppgifter enligt bifogat anbudsformulär och prisbilaga anbudsformulär.

Vatten och Värme i Norberg AB:s anbud

Det är ostridigt att Vatten och Värme i Norberg AB i prisbilagan i kolumnen "Offererad produkt" för "Tvättställ 570 x 435 mm konsollmontage m bottenventil" endast har angett ett artikelnummer avseende tvättställ. Förvaltningsrätten konstaterar att Vatten och Värme i Norberg AB därmed rent objektivt sett inte kan anses ha uppfyllt skall-kravet i punkten AFB.31 i förfrågningsunderlaget. Frågan blir då om avvikelsen från skall-kravet innebär att Vatten och Värme i Norberg AB borde ha uteslutits från upphandlingen.

Enligt förvaltningsrätten kan formuleringen "Tvättställ 570 x 435 mm konsollmontage m bottenventil" inte förstås på annat sätt än att det som efterfrågas i prisbilagan är tvättställ som inkluderar bottenventil. Med hänsyn till detta och till hur prisbilagan i övrigt har utformats anser förvaltningsrätten att inte enbart den omständigheten att Vatten och Värme i Norberg AB endast angett artikelnummer för tvättställ kan anses innebära att tvättställ med bottenventil inte ingår i anbudet eller inte omfattas av däri angivet pris. I målet har inte heller framkommit annat än att kostnaden för bottenventil endast utgör en mindre del av kostnaden för ett tvättställ och att skillnaden i Vatten och Värme i Norberg AB:s anbud därför skulle ha varit marginell även om ytterligare kostnader för bottenventil skulle ha beaktats. Förvaltningsrätten noterar därtill att Vatten och Värme i Norberg AB:s anbud understiger bolagets anbud med 58 278 kr.

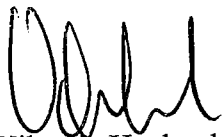
Vid dessa förhållanden, och med beaktande av att avvikelsen från kravet inte kan anses vara av sådan art att konkurrensen snedvrids, finner förvaltningsrätten att förfrågningsunderlaget innehåller ett krav som i den aktuella situationen blir orimligt att framhärda. Det skulle enligt förvaltningsrätten strida mot proportionalitetsprincipen att förkasta Vatten och Värme i Norberg AB:s anbud på grund av avvikelsen från kravet. Överklagandet ska därför avslås i denna del.

Radiator VVS AB:s anbud

Förvaltningsrätten har därefter att ta ställning till om ingripande enligt LOU bör ske avseende Radiator VVS AB:s anbud. Det är i målet ostridigt att Radiator VVS AB inte för någon punkt fyllt i kolumnen "Offererad produkt" i prisbilagan. Förvaltningsrätten konstaterar att Radiator VVS AB därmed inte uppfyller skall-kravet som ställs i punkten AFB.31 i förfrågningsunderlaget. Förvaltningsrätten finner vidare att avvikelserna i Radiator VVS AB:s anbud, där inga artikelnummer avseende offererade produkter anges, inte är av sådan beskaffenhet att det vore oproportionerligt att på grund härav förkasta anbudet. Genom att utvärdera Radiator VVS AB:s anbud har NVK avvikit från uppställt skall-krav för upphandlingen. NVK borde i stället ha förkastat anbudet. Eftersom anbudet inte har förkastats har NVK agerat i strid med likabehandlingsprincipen.

Det rör sig om ett ramavtal där den som rankats som nummer ett tillfrågas först vid avrop och om denne inte kan utföra arbetet tillfrågas nummer två och därefter nummer tre. Eftersom den som rankats som nummer två tillfrågas när nummer ett inte kan utföra arbetet finner förvaltningsrätten att bolaget, som rankats som nummer tre efter Radiator VVS AB, i vart fall riskerat att lida skada i den mening som avses i LOU. Ansökan om överprövning ska därför bifallas delvis på så sätt att upphandlingen ska rättas och en ny prövning av anbuderna ska göras där anbudet från Radiator VVS AB inte ska beaktas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Viktoria Haglund

förvaltningsrättsfiskal

Målet har handlagts av föredraganden Maria Romelin.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.